

Begano eta abeltzain txikien arteko aliantza

**KIMETZ ARANA
BUTROE**
BARATZEZAINA

Azken urtean COVIDaren ondorioz, abiadura handian izugarrizko aldaketak eman ditu gure bizimoduak. Egoera berriak gure elikadura ohituretan ere aldaketak ekarriko dituela dirudi.

Aurten izan naizen hainbat baserritan, kezkaturik, artifizialki sortutako haragi sintetikoaz hitz egiten entzun dut lehenbiziko aldiz. Bizi garen hamarkadan merkaturatzen ikusiko omen dugu eta praktika beganoen ondorioz erraz sartuko omen da gurera.

Haragi artifiziala laborategian sortzen da animalien giharretako ama zelulak biderkatuz. Jeff Bezos, Bill Gates eta munduko aberatsenen bioteknologia enpresak dira produktu honen bultzatzaile nagusiak. Abeltzaintza industrialak sorturiko arazoan aurrean etika, osasuna, aldaketa klimatikoarekiko sostengarritasuna eta animalien sufrimendurik eza dira "plastikozko" haragi hau saltzeko baliatzen dituzten ideiak.

Hirietan eta bereziki gazteen artean asko zabaltzen da animalien sufrimendurekiko kontzientzia haragirik ez jateko ohitura. Pentsamendu horrek ordea ez du jaten dugunarekiko kezka ekarri. Horrela bitxia zait begano lagunei jaten dugun letxugaren jatorri, kimika edo produktzio sistemaren inguruko kezkarik ez sumatzea.

Horrez gain, badira gure haragiaren kontsumoa murrizteko beste hainbat arrazoi. Osasuna, munduko biztanleriak hainbeste haragi jateak dakartzan desorekak, abeltzaintza industrialak sortzen duen kutsadura, ur eta zerealen kontsumo handia, sortzen dituen elikagai toxifikatuak eta abar.

Abeltzain guztiak ordea ez dira industrialak. Badira ekologikoan eta inguruko baliabideak erabiliz, abereak maitatu eta haragi osasuntsua sortzen dutenak. Euskal Herrian ez daude hirietatik hain urrun.

Animalia eta pertsonen sufrimenduak aberastasunaren pilaketan oinarritzen den sisteman du jatorria. Hartara, haragi sintetikoaren alde egitea, abeltzaintza industrialaren logika berean doan sistema berria indartzen laguntzea da. Dauzkagun arazoetan sakontzea eta enpresa handien alde egitea, oraindik jende gutxiagoren eskuetan egon dadin gure elikadura.

Naturatik urrundu nahi gaituzte aberats handien langile eta kontsumitzaile esklabo izan gaitezen oraindik gehiago. Horregatik garrantzitsua da baserria eta hiria hurbiltzea, elkar ezagutuz begano eta abeltzain txikien arteko aliantzak eraikitzea.

Tomatea udan bezala, nik nahiago dut haragia gutxitan baina ona jatea. Denok hobe bizi, hobe jan, osasuntsu eta libreago izan gaitezen. ●

Fikzioaren gramatika III: helburuzko perpausak

EDU ZELAIETA ANTA
IRAKASLEA ETA
IDAZLEA

Fikzioa omen da komunikazioa, norberaren interpretazioa ez bezala. Fikzioa omen da egia, gezurra ez bezala. Fikzioa omen da errealtatea, fikzioa bera ez bezala. A. Alieva).

Kosta egiten zaizu zuk hala jokatzeko zura ikustea. Erraz oharitzen zara, ordea, inguruko solaskideak, maiteak izan zein ez, beti aritzen direla gogoan xederen bat dutela. Gordeago nahiz ageriago, orain arte zure bizitzako oholtzara agertutako pertsonaiek hizkuntza modu pragmatiko batean erabili izan dutela urteek berretsita gidoia da. Gaur den egunean ere halatsu gertatzen da:

inguruan dituzun horiek zer lortu nahi duten, kontzienteago nahiz inkontzienteago, hala darabiltzate hitzak. Denak dira, hortaz, helburuzko perpausak. Alabaina, itsusia da norberak dituen helburuez argi mintzatzea. Baita pandemian ere. Azken aldian, harreman bat baino gehiago zapuztu omen duzu "hain zintzoa eta zuzena" izate alde.

Hainbatetan gogoeta egin ondotik, sinetsia zaude zure kasua bestelakoa dela. Izan ere, zure erreperitorio komunikatiboaren ehuneko ezin apalagoa da helburuzko perpausari dagokiena. *-t(z)eko* urri horiek lekuko. ●